

บทที่ 3 หลักการทั่วไป

(ข้อ 2, 3, 6 และ 12 ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก)

3.1 การไม่เลือกปฏิบัติ (ข้อ 2 ของอนุสัญญา)

คณะกรรมการเน้นย้ำข้อเสนอแนะฉบับก่อน (CRC/C/THA/CO/2 ย่อหน้าที่ 25-26) และกระตุ้นให้รัฐภาคีดำเนินการมาตรการที่มีประสิทธิผลยิ่งขึ้นเพื่อ

- (ก) สร้างหลักประกันว่าเด็กทุกคนภายในเขตอำนาจรัฐภาคีจะได้รับประโยชน์จากสิทธิที่ประกาศในอนุสัญญาบนพื้นฐานของการไม่เลือกปฏิบัติ ทั้งนี้โดยการดำเนินการปฏิบัติตามกฎหมายที่มีอยู่ตามหลักการของอนุสัญญา
- (ข) จัดลำดับความสำคัญและจัดสรรทรัพยากรการบริการทางสังคม และเร่งรัดการดำเนินการให้มีโอกาสได้รับบริการสุขภาพ บริการการศึกษา และบริการอื่น ๆ เท่าเทียมกันสำหรับกลุ่มเด็กเปราะบางดังที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ 33
- (ค) ดำเนินการรณรงค์การศึกษาสำหรับสาธารณชนเพื่อป้องกันและต่อต้านการเลือกปฏิบัติทุกรูปแบบ
- (ง) รวบรวมข้อมูลซึ่งมีการจำแนกหมวดหมู่อย่างเหมาะสม เพื่อใช้ในการตรวจสอบติดตามการเลือกปฏิบัติทางพหุนัยที่มีประสิทธิผล และจัดเตรียมการดำเนินงานเพื่อการแก้ไขขั้นพื้นฐาน

- กฎหมายไทยฉบับต่างๆ เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และการจดทะเบียนการเกิดต่างยืนยันหลักการไม่เลือกปฏิบัติ รัฐบาลไทยยึดมั่นหลักการไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลทุกกลุ่มไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีเชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมือง ชาติพันธุ์ ทรัพย์สิน ความพิการ สถานะกำเนิดหรืออื่นใด ดังจะเห็นได้จากการที่รัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.2558 การพิจารณากฎหมายเรื่องการให้เบี่ยงความพิการ การสนับสนุนสิทธิคนพิการที่ไม่มีสัญชาติไทย การจัดตั้งคณะกรรมการขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการขึ้นภายใต้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ การปรับปรุงกฎหมายการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กพิการ การปรับแผนยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพชีวิตสตรีพิการซึ่งครอบคลุมกลุ่มเด็ก และการมีมาตรการแก่เด็กชนกลุ่มน้อยเรื่องการรักษาพยาบาลและการศึกษา รวมทั้งได้จัดตั้งศูนย์รับคำร้องสำหรับคนพิการ อันเป็นการเน้นย้ำให้เห็นถึงการยึดมั่นต่อหลักการดังกล่าวของไทย

- ไทยมีการจัดทำแนวทางปฏิบัติสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาว่าด้วยการรับนักเรียนนักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษาเพื่อเปิดโอกาสให้เด็กทุกกลุ่มได้เข้าถึงการศึกษา

- การบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขสำหรับเด็กและเยาวชนทุกคน เป็นเป้าหมายการบริการที่ดำเนินการมาตั้งแต่พ.ศ.2546 และได้สนับสนุนให้ประชาชนทุกคนเข้าถึงบริการอย่างทั่วถึงรวมถึงเด็กและเยาวชนได้แก่ การรับบริการการให้ภูมิคุ้มกันเพื่อป้องกันควบคุมโรคพื้นฐานและโรคที่ป้องกันได้ และการสนับสนุนการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กปลอดโรค นอกจากนี้ ยังมีโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้เด็กป่วยได้เรียนอย่างต่อเนื่อง และมีครูการศึกษาพิเศษที่ทำให้เด็กป่วยเรื้อรังสามารถได้รับการศึกษาที่เหมาะสมและจัดการสอบในโรงพยาบาลได้

อย่างไรก็ดี การเข้าถึงการศึกษาและการให้บริการด้านสาธารณสุขในเด็กบางกลุ่ม เช่น เด็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ ยังเป็นเรื่องที่รัฐบาลต้องให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่องต่อไป

3.2 ประโยชน์สูงสุดของเด็ก (ข้อ 3 ของอนุสัญญา)

คณะกรรมการเสนอแนะให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวงเพื่อสร้างหลักประกันว่ามีการประยุกต์ใช้หลักการการประโยชน์สูงสุดของเด็ก ตามข้อ 3 วรรค 1 ของอนุสัญญาโดยสมบูรณ์ในบทบัญญัติกฎหมายทั้งปวง ตลอดจนในคำพิพากษาและคำวินิจฉัยฝ่ายบริหาร นโยบาย โครงการ โครงการงาน บริการ รวมถึงการดูแลทางเลือกที่มีผลกระทบต่อเด็ก เหตุผลเชิงกฎหมายของคำพิพากษาและคำวินิจฉัยฝ่ายปกครองควรจะอิงกับหลักการนี้เช่นกัน

- ไทยได้จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำและประสานเพื่อแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็ก เยาวชน และครอบครัว ในส่วนของศาล มีแนวปฏิบัติและคู่มือที่คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กโดยเด็กที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมจะมีกฎหมายที่คุ้มครองเด็ก

- ข้อมูลเพิ่มเติม

3.3 สิทธิในการมีชีวิตอยู่รอดและการพัฒนา (ข้อ 6 ของอนุสัญญา)

คณะกรรมการเสนอแนะให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการที่จำเป็นทั้งปวงเพื่อป้องกันการบาดเจ็บและอุบัติเหตุ รัฐภาคีอาจเสริมสร้างนโยบายด้านการดูแลเด็กและการยกระดับความตระหนักในครอบครัว กลุ่มผู้ดูแลเด็กในโรงเรียน และกลุ่มสาธารณสุขเกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัย

- รัฐบาลไทยได้ดำเนินโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักการสิทธิในการมีชีวิตอยู่รอดและการพัฒนา เช่น โครงการพัฒนาการดูแลเด็กในภาวะฉุกเฉิน ได้แก่ การดูแลรักษาฟื้นฟูและป้องกันอุบัติเหตุจากการจลาจล การได้รับสารพิษ และอุบัติเหตุทางน้ำ โครงการสร้างภูมิคุ้มกันเด็กไทย สร้างความปลอดภัยทางน้ำ โครงการดูแลผู้ช่วยเด็กระยะสุดท้ายให้เด็กและครอบครัวอยู่ร่วมกันจนถึงวาระสุดท้ายของเด็ก จัดที่พักพิงให้บิดามารดาอยู่ภายในโรงพยาบาลเพื่อให้เกิดความใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด และโครงการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาลที่เป็นมิตรกับเด็ก

- ข้อมูลเพิ่มเติม

3.4 การเคารพความคิดเห็นของเด็ก (ข้อ 12 ของอนุสัญญา)

คณะกรรมการเสนอแนะให้รัฐภาคีเพิ่มความพยายามให้เด็กทุกคนนับถึงอายุ 18 ปี มีส่วนร่วมและส่วนเกี่ยวข้องอย่างจริงจังในการตัดสินใจที่มีผลกระทบต่อตนเองในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน รวมทั้งทบทวนว่ามีการนำทัศนะของเด็กไปพิจารณาเพียงใด และมีผลต่อการกำหนดนโยบายเพียงใด นอกจากนี้ คณะกรรมการเสนอแนะให้กำหนดรับมาตรการเพื่อเพิ่มความสนับสนุนแก่สภาเด็กและเยาวชน

- ไทยได้จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำและประสานเพื่อแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็ก เยาวชน และครอบครัว มีการส่งเสริมให้เด็กจัดทำรายงานสิทธิเด็กเสนอต่อคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ ส่งเสริมให้มีผู้แทนเด็กในคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับเด็กทั้งระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น จัดเวทีสิทธิเด็กเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากเด็กในการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย การผลิตสื่อสิทธิเด็กโดยเด็ก การรับฟังความคิดเห็นของเด็กและเครือข่ายครอบครัวภายใต้กิจกรรมพื้นที่สร้างสรรค์/พื้นที่อันตราย มีการสนับสนุนบุคลากรและงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมกับสภาเด็กและเยาวชนแต่ปัจจุบันยังไม่เพียงพอ และการส่งเสริมให้สภาเด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (ฉบับเด็กซึ่งมีประเด็นจำนวน 4 ประเด็นและ 4 ภาค) ในเชิงวิจัยโดยได้รับการสนับสนุนจากองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (United Nations Children's Fund – UNICEF)
